ราชอาณาจักรกัมพูชารายงานพบผู้เสียชีวิตจากโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) ในคน

เมื่อวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2568 จุดประสานงานกฎอนามัยระหว่างประเทศ (IHR-NFP) ของราชอาณาจักรกัมพูชา ได้แจ้งไปยังองค์การอนามัยโลก (WHO) กรณีพบผู้เสียชีวิตจากโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) ในคน จำนวน 1 ราย

รายละเอียดเหตุการณ์

ผู้ป่วยเพศชายอายุ 28 ปี จากจังหวัดกำปงจาม เริ่มมีอาการเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2568 ด้วยอาการไข้ เจ็บคอ และเจ็บหน้าอก ได้เข้ารับการรักษาที่คลินิกเอกชน 2 แห่งในท้องถิ่น แต่อาการไม่ดีขึ้น ในวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2568 จึงเดินทางไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลแห่งชาติของกรุงพนมเปญ ซึ่งเป็นจุดเฝ้าระวังการติดเชื้อทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARI) เนื่องจากมีอาการหายใจลำบาก จึงเข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในโดยการแยกกัก และได้รับยาต้านไวรัสโอเซลทามิเวียร์พร้อมการรักษาตามอาการ ก่อนจะเสียชีวิตในวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2568

วันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2568 ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการจากตัวอย่างสารคัดหลั่งจากโพรงจมูก (NP) และลำคอ (OP) ด้วยวิธี RT-qPCR โดยสถาบันสาธารณสุขแห่งชาติกัมพูชา ผลพบเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) และในวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2568 ผลการวิเคราะห์ลำดับพันธุกรรมของยีน ได้รับการยืนยันโดยสถาบันปาสเตอร์กัมพูชา (IPC) พบว่า ไวรัสนี้อยู่ใน Clade 2.3.2.1c และมีความใกล้เคียงกับไวรัสที่แพร่ระบาดในนกของราชอาณาจักรกัมพูชาเมื่อปี พ.ศ. 2567 ขณะนี้อยู่ระหว่างรอผลการวิเคราะห์ Phylogenic และ Molecular จากการสอบสวนเบื้องต้น พบว่า ผู้ป่วยเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยในฟาร์มแห่งหนึ่งในหมู่บ้านซึ่งมีรายงานพบสัตว์ปีกในฟาร์มป่วย และมีการเลี้ยงสัตว์ปีกเพื่อบริโภคในครัวเรือน

กรมควบคุมโรคติดต่อของกัมพูชา (CDC) กระทรวงสาธารณสุข และทีมตอบสนองฉุกเฉินในพื้นที่ดำเนินการสอบสวนโรคเพิ่มเติม ดำเนินการติดตามผู้สัมผัสใน 16 ครัวเรือนและคลินิกเอกชนที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษา มีการตรวจพบผู้สัมผัสที่ไม่มีอาการ 5 ราย และเก็บตัวอย่าง Nasopharyngeal และ Oropharyngeal swab เพื่อตรวจหาเชื้อ ผลเป็นลบทุกตัวอย่าง อย่างไรก็ตาม ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับวันที่เก็บตัวอย่าง สถานที่ตรวจ หรือวิธีการทดสอบที่ใช้ มีการเฝ้าระวังโรคที่เข้มข้นขึ้น พร้อมกับให้ความรู้แก่ 16 ครัวเรือนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแจกจ่ายเอกสารให้ความรู้ ด้านภาคปศุสัตว์มีมาตรการตอบสนอง เช่น การฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อและจำกัดการเคลื่อนย้ายสัตว์ปีก นอกจากนี้ มีการเก็บตัวอย่างจากสัตว์ปีกในฟาร์มของผู้ป่วย 7 ตัวอย่าง ขณะนี้อยู่ระหว่างรอผลการตรวจ

ผู้ป่วยรายนี้เป็นผู้ป่วยรายแรกของการติดเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) ในคนที่ได้รับรายงานในราชอาณาจักรกัมพูชาในปี พ.ศ. 2568 โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2567 มีรายงานผู้ป่วยทั้งสิ้น 17 ราย โดยในจำนวนนี้เสียชีวิต 7 ราย (อัตราป่วยตาย ร้อยละ 41) เป็นเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี 12 ราย (ร้อยละ 71)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 จนถึงปัจจุบัน มีรายงานผู้ป่วยโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) ในคน ทั้งสิ้น 73 ราย ในจำนวนนี้มีผู้เสียชีวิต 44 ราย (อัตราป่วยตาย ร้อยละ 60.2) ซึ่งโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) ถูกตรวจพบครั้งแรกในราชอาณาจักรกัมพูชาเมื่อเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2546 โดยเริ่มจากการระบาดในนกป่า หลังจากนั้นจนถึงปี พ.ศ. 2557 มีรายงานผู้ติดเชื้อในคนเป็นระยะ ๆ ซึ่งเกิดจากการสัมผัสสัตว์ปีกที่ติดเชื้อโดยตรงหรือทางสิ่งแวดล้อมที่ปนเปื้อน

ระหว่างปี พ.ศ 2557–2565 ไม่มีรายงานการติดเชื้อในคน อย่างไรก็ตาม ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี พ.ศ. 2566 มีรายงานพบผู้ป่วยโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) ในคนอีกครั้ง โดยองค์การอนามัยโลกประเมินความเสี่ยงทางสาธารณสุขที่เกิดจากไวรัสไข้หวัดนกอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตามจะมีการประเมินความเสี่ยงอีกครั้งเมื่อมีข้อมูลระบาดวิทยาเพิ่มเติม

****

ที่มา : EIS | Event Information Site for IHR National Focal Points

จัดทำ : 10 มีนาคม 2568

เรียบเรียง : กลุ่มภารกิจความร่วมมือระหว่างประเทศ กองระบาดวิทยา
จุดประสานงานกฎอนามัยระหว่างประเทศ ประจำประเทศไทย (IHR-NFP)